

Notitie

Van Medy van der Laan, Voorzitter Energie-Nederland
Datum 25 maart 2019
Onderwerp Schriftelijke inbreng voor de Rondetafel Elektriciteit, 3 april a.s.

Doorrekening PBL geeft aan dat er voor elektriciteit een goed pakket ligt

Met 20 Mton CO₂-besparing van de benodigde 48 Mton in 2030 staat de elektriciteitstafel voor de grootste opgave van het Klimaatakkoord. PBL geeft in de doorrekening aan dat de beoogde afspraken 18 tot 21 Mton kunnen opleveren.

Tijdens de presentatie van de doorrekening vatte Pieter Boot van PBL het pakket van de Elektriciteitstafel als volgt samen: "Als dit akkoord zo wordt uitgevoerd, dan hebben we in 2030 een elektriciteitssysteem dat voor driekwart op duurzame elektriciteit draait. Dat is dus heel erg veel. Dat laat zien dat hier echt iets aan het gebeuren is!".

In onze visie bevestigt PBL daarmee dat de elektriciteitstafel niet alleen een ambitieus, maar ook realistisch en haalbaar pakket op tafel heeft gelegd.

Klaar om te beginnen

De elektriciteitstafel is klaar om te tekenen. De doorrekening van het PBL geeft geen aanleiding om gemaakte afspraken aan te passen of te herzien. De uitvoering van de grootste opgave in het Klimaatakkoord kan daarmee wat ons betreft nu zo snel mogelijk van start.

De doorrekening heeft wel consequenties voor hoe wordt omgegaan met afspraken over elektrificatie en er is een aantal aandachtspunten voor het vervolg en de uitvoering.

Voorlopig volstaat het basispakket. Later besluiten over opschalen

De vergaande verduurzaming van elektriciteit schept de mogelijkheden om via elektrificatie bij te dragen aan CO₂-reductie in andere sectoren. In het ontwerp-akkoord is daarom naast een basispakket ook nagedacht over verdere ambities.

De doorrekening gaat nu uit van een (zeer) beperkte elektrificatie bij andere sectoren. Voorlopig volstaat daarom het basispakket dat leidt tot 84 TWh duurzame elektriciteit in 2030. Met de huidige informatie kunnen we nu niet besluiten over verdere opschaling. Daarvoor is meer helderheid nodig.

In het afsprakenpakket voor elektriciteit hebben we de procesafspraken gemaakt dat we in 2021 een definitief besluit nemen over de eventuele opschaling. Het is nu van belang om de tijd tot 2021 te gebruiken om duidelijkheid te krijgen over alle definitieve plannen bij andere sectoren.

Lessen voor de uitvoering – snel aan de slag met nieuwe structuur

De doorrekening van PBL geeft ook een aantal lessen voor de uitvoering:

- Het afgesproken basispakket van 84 TWh duurzame elektriciteit wordt gehaald in 2030, maar wel krap aan. Dat betekent dat in de uitvoering straks niks tegen mag zitten
- De doorrekening wijst ook op risico's en onzekerheden die samenhangen met:
 - hoe succesvol de RES-aanpak wordt
 - hoe de kostenreductie voor duurzaam (zowel op land als op zee) verloopt
 - hoe marktprijzen zich ontwikkelen
 - hoe het gaat met flexibiliteit

Voor de uitvoering betekent dit dat het van groot belang is om consequent de vinger aan de pols te houden en te zorgen dat rendabele business cases gewaarborgd blijven en het RES-proces volgens schema verloopt. Dat vraagt om een goede uitvoeringsstructuur voor het akkoord, zodat de 33 miljard aan investeringen van de energiesector daadwerkelijk en succesvol tot stand kunnen komen. Wat ons betreft moeten we daarom snel aan de slag met een nieuwe opzet voor governance & borging.

Waarborgen van leveringszekerheid van groot belang

Waarborgen van leveringszekerheid is een belangrijk onderdeel van het akkoord. Die betrouwbaarheid handhaven wordt een uitdaging bij steeds meer duurzaam opgewekte elektriciteit. Terecht reden om daar veel aandacht aan te besteden. Monitoring is de komende jaren van groot belang om te kunnen inschatten of ons hoge niveau van betrouwbaarheid inderdaad op peil blijft. Relevant daarbij is de invoering van de minimumprijs voor CO₂ in de elektriciteitssector. Hierover is goed en constructief gesproken aan de Elektriciteitstafel. Dat heeft geleid tot een unaniem aanvaarde oplossing voor een behoedzaam prijspad en afspraken over monitoring van effecten voor leveringszekerheid.